

d'orelles com fa, aquesta supressió. Diuen: «Venir, no vindrà, però...», per *De venir, no vindrà, però...* Els cambrers, als restaurants, demanen: «I cafè que voldrà?», per *I de cafè, que en voldreu?* També diuen: «Només hi ha tres fetes», per *Només n'hi ha tres de fetes*.

On el castellà utilitza el seu verb «dar», molts catalans insisteixen a utilitzar «donar» on sempre hem utilitzat *fer*. «Da la impressió», «dóna la impressió», per *fa la impressió*; «da la sensació», «dóna la sensació», per *fa la sensació*; «dar un beso», «donar un petó», per *fer un petó*; «dar una vuelta», «donar un tomb», per *fer un tomb*, o per *fer un volt*.

I vull acabar amb un parell de reflexions oportunes. Fa la impressió, de fet és un fet, que són cridats a les tertúlies dels nostres mitjans i a altres intervencions individus que parlen un català dolent, impresentable. Això caldria millorar-ho per respecte als vidents o als oïdors; si volem redreçar el català, sincerament, cal que assumim aquestes dificultats.

Com a oïdor dels nostres mitjans –donant al mot *oïdor* la connotació d'addicció, de constància que té a escoltar els nostres mitjans, sobre el simple, i qüestionable, «oient»– m'assisteix el dret a suggerir esmenes i suplicar que siguin ateses. L'altre dia em deia un amic que estima molt el català ben dit i net: –Els nostres mitjans no coneixen aque-

lla norma tan òbvia, que observen en qualsevol empresa, de dir al qui parla el català brut de castellanismes: Senyor, no esteu capacitat per a aquesta feina.– Exacte.

Això precedent sempre ho hem trobat a faltar en els nostres mitjans. Hi ha actualment locutor de futbol que parla un català tan miserable i brut com fa trenta anys. Què fan els responsables de la llengua, les autoritats? Senzillament: demanem respecte per al públic català, servint-li una llengua digna i neta. Fixeu-vos que si diem una catalanada, parlant en públic en castellà, provocarem riota. Per què no hi ha riota, sanció social, quan diem castellanades que tronen parlant en públic en català? ♦

Les dues comes

ALBERT JANÉ

Que sapiguem, no hi ha cap manual de puntuació o d'ortotipografia que digui res sobre la possibilitat d'usar dues comes consecutives, l'una després de l'altra, amb què es voldria marcar una pausa superior a la pausa habitual d'una sola coma, però, tanmateix, inferior a la que solem indicar amb el signe de punt i coma.

En tenim, però, un exemple, que donem ara a conèixer com a simple curiositat.

Aquestes dues comes contigües apareixen al darrere d'un vers del poema de Josep Maria de Sagarra *Cançó nocturna*, publicat en el programa del concert que l'Orfeó Català va fer al Palau de la Música Catalana (Barcelona) el dia 6 de maig de l'any 1950, poema musicat pel mestre Francesc Pujol, que va ser primer sots-director i després director d'aquella entitat coral. vet aquí aquella estrofa, d'una gran musicalitat, com tot el poema:

*Vine, vine, vine,¹
que el dolor se'n va.
Brot de clavellina,
branca de lilà...
Quina son més fina,
quin repòs més pla!
Ai, la nit,
cor adormit...*

Hem comentat algun cop el cas d'aquesta coma adventícia i misteriosa amb algun col·lega (fa molts anys, per exemple, amb el senyor Ramon Aramon) i ha estat sempre atribuïda a una simple errada tipogràfica (un error d'impremta, que en dèiem abans). I la cosa més probable és que no sigui sinó això.

Però cal tanmateix reconèixer la casualitat que el lloc on apareix podria induir a justificar-la. Efectivament, hem de convenir que la pausa al final del primer vers, després del tercer *vine*, és lleument però clarament superior a la que hi ha d'haver en les dues pauses internes d'aquest primer vers. Potser, doncs, no cal descartar del tot que es tracti no d'un simple error sinó d'una duplicació conscient i deliberada.

Cal dir, això sí, que en el text d'aquest poema de les obres completes de Josep Maria de Sagarra hi ha una sola coma. ♦

1. Hem regularitzat la grafia del mot *vina*, que en el text que comentem apareix encara escrit amb a final, és a dir, *vina*.

*Vina, vina, vina, ,
que el dolor se'n va.
Brot de clavellina,
branca de lilà...
Quina son més fina,
quin repòs més pla!*

*Ai, la nit,
cor adormit...*

JOSEP M.^a DE SAGARRA